

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/23/2020
Identifikačné číslo spisu: 3118011128
Dátum vydania rozhodnutia: 30.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ivetta Macejková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:3118011128.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M. a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom 30. septembra 2020 v Bratislave, v trestnej veci obvinenej C. G. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, o dovolaní obvinenej C. G. proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 23To/78/2019 z 20. augusta 2019 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 1T/56/2018 z 27. júna 2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvinenej C. G. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 1T/56/2018 z 27. júna 2019, bola obvinená C. G. uznaná za vinnú zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona na skutkovom základe, že

- od presne neustáleného obdobia, minimálne od polovice roku 2017 od 3. apríla 2018 od nezistených osôb na presne nezistených miestach si neoprávnene zadovážovala psychotropnú látku metamfetamín (pervitín), ktorú prechovávala v mieste bydliska v N. XXX, byt č. X, okres Trenčín, presne neustálené množstvo použila pre vlastnú potrebu a presne neustálené množstvo predala alebo bezplatne poskytla viacerým, najmenej štyrom osobám na rôznych miestach v okresoch Trenčín, Nové Mesto nad Váhom, Bánovce nad Bebravou, Nová Dubnica, Dubnica nad Váhom, ako aj v mieste svojho bydliska N.. XXX, po predchádzajúcom kontakte telefonicky alebo SMS správami na telefónne číslo, ktoré používala, a to XXXX XXX XXX, alebo po predchádzajúcom kontakte cez sociálne siete, a to N. N. predala pervitín celkom asi 15-krát, Y. T. predala pervitín najmenej 15-krát, C. C. zadovážila pervitín najmenej 2-krát, D. L. predala pervitín celkovo asi 4-krát, všetkým za cenu 10,- € za jednu dávku, pričom pri osobnej prehliadke obvinenej C. G. dňa 3. apríla 2018 dobrovoľne vydala policajtom jeden kus zatavenej striekačky s obsahom 2 ml kryštalickej látky s hmotnosťou 163 mg, ktorej expertíznym skúmaním bolo

zistené, že táto obsahovala metamfetamín s priemernou koncentráciou účinnej látky 30 mg, ktoré množstvo zodpovedá minimálne 3 bežným jednotlivým dávkam drogy, pričom metamfetamín je podľa zák. č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch zaradený do II. skupiny omamných látok.

Za to bol obvinenej C. G. postupom podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j), písm. l) Trestného zákona, § 38 ods. 3, ods. 8 Trestného zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov, na výkon ktorého bola podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 4 Trestného zákona zaradená do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Zároveň bol obvinenej podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného zákona uložený ochranný dohľad vo výmere 1 (jeden) rok a podľa § 77 ods. 2 Trestného zákona, § 51 ods. 3 písm. b) Trestného zákona uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze používania alkoholických nápojov a iných návykových látok. Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona obvinenej uložil ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

Krajský súd v Trenčíne na verejnom zasadnutí, na podklade odvolania obvinenej a prokurátora, uznesením pod sp. zn. 23To/78/2019 z 20. augusta 2019 odvolanie obvinenej a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 1T/56/2018 z 27. júna 2019 postupom podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

+ + +

Proti označenému uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne v spojení s rozsudkom Okresného súdu Trenčín podala obvinená C. G. prostredníctvom obhajcu JUDr. Jozefa Uja, advokáta v Trenčíne, dovolanie z dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a teda, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku rozsudkom vyslovil porušenie zákona v ustanoveniach § 172 ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona v neprospech obvinenej C. G. z dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a aby ďalej podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnuté uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu zrušil a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Obvinená uviedla, že súdy mali skutok právne kvalifikovať ako zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona a nie podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona.

S poukazom na § 46 ods. 1 Trestného poriadku, § 147 Trestného zákona, § 2 zák. č. 274/2017 Z. z. uviedla, že páchanie trestného činu podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona na viacerých osobách ako osobitný kvalifikačný pojem z pohľadu vyššie uvedených zákonných ustanovení predpokladá právne postavenie poškodených podľa § 46 ods. 1 Trestného poriadku v tom, že im bola spôsobená ujma na zdraví podľa § 123 ods. 1 Trestného zákona. V základnej skutkovej podstate trestného činu podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona sú už obsiahnuté všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu skutku opísaného v skutkovej vete obžaloby a trest mal byť ukladaný podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona.

Ujma na zdraví je vyjadrená v kvalifikovanej skutkovej podstate trestného činu podľa § 172 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona „a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb“.

Osoby, ktorým obvinená predala, zadovážila omamnú látku, sami vyvolali spáchanie trestného činu a v

tom istom skutkovom deji sa tieto osoby sami dopustili trestného činu podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona. Teda okolnosť, že tieto osoby sa v tej istom skutkovom deji sami dopustili trestného činu podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona, vylučuje osobitný kvalifikačný pojem páchanie trestného činu na viacerých osobách obvinenou, samozrejme okrem prípadu, ak by viaceré osoby utrpeli ujmu na zdraví. Všetky tieto osoby sa pritom vyjadrili, že im nebola spôsobená žiadna škoda ani ujma na zdraví.

Obvinená tým že predala, zabezpečila omamnú látku viacerým osobám, dopustila sa skutku, ktorý mal byť posúdený ako pokračovací trestný čin podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona, teda skutku, ktorý pozostáva z viacerých čiastkových útokov.

Okresný súd ani krajský súd neodpovedal na otázku obvinenej, ako mohla obvinená spáchať trestný čin podľa § 172 Trestného zákona predajom omamnej látky s kvalifikačným znakom na viacerých osobách, keď každý kupujúci v tom istom skutkovom deji kupovaním, zadovážením omamnej látky spáchal samostatný trestný čin podľa § 172 Trestného zákona.

Právna argumentácia obvinenej pre odklon od judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spočíva v tom, že predaj omamnej látky viacerým osobám je obsiahnutý už v základnej skutkovej podstate trestného činu v § 172 ods. 1 Trestného zákona. Z kriminologického hľadiska tresty nad 6 (šesť) rokov sú dlhodobými trestami, ktoré zanechávajú na obvinenej doživotné následky. Pri súčasnom tempe vývoja spoločnosti a ekonomiky obvinená po výkone trestu odňatia slobody nemá žiadnu šancu zaradiť sa do spoločnosti.

Obvinená zároveň navrhla zmenu právnej úpravy o doplnenie ustanovenia § 172 ods. 2 písm. c) Trestného zákona „závažnejším spôsobom konania, ak spôsobí ujmu na zdraví viacerým osobám“.

Prokurátor Krajskej prokuratúry v Trenčíne vo vyjadrení z 10. marca 2020 navrhol dovolanie obvinenej postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť, lebo nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne a obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd SR zistil, že dovolanie obvinenej C. G. nie je dôvodné, pretože je zřejmé, že nie sú splnené dôvody a poznamenáva, že v zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodit', a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvinenej, že Najvyšší súd Slovenskej republiky je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti, nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku), a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podrobil prieskumu vecné argumenty obvinenej zodpovedajúce dovolaciemu

dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

V úvode svojej argumentácie dovolací súd konštatuje, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Požadovaný jeden opravný prostriedok predstavuje v súdnom procese v Slovenskej republike inštitút odvolania. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z Najvyššieho súdu SR tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

V dovolaní musí byť uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané a aké chyby sú rozhodnutiu vytýkané. V predmetnom dovolaní sa pritom konštatuje, že sa jedná o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Najvyšší súd SR konštatuje, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť ani dopĺňať.

Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku môže totiž obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať (výnimkou je v danom smere len dovolanie ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku). Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Dovolací súd zároveň zdôrazňuje, že podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Pokiaľ ide v podstate o jedinú námietku obvinenej C. G. v podanom dovolaní a to, že sudy nižších stupňov nesprávne právne kvalifikovali skutok obvinenej, keď skutok posudzovali aj podľa § 172 ods. 2 písm. c) Trestného zákona (závažnejší spôsob konania) s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona (na viacerých osobách), v tomto smere Najvyšší súd SR dospel k záveru, že obvinená C. G. svojím konaním uvedeným v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku naplnila všetky znaky skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, lebo obvinená v zmysle skutkovej vety „pervitín predala alebo bezplatne poskytla viacerým, najmenej štyrom osobám a to N. N. Y. T., C. C., D. L.“, čím bol naplnený osobitný kvalifikačný pojem - spáchanie trestného činu závažnejším spôsobom konania na viacerých osobách podľa § 138 písm. j) Trestného zákona (najmenej troch osôb s poukazom na § 127 ods. 12 Trestného zákona). V podrobnostiach pritom Najvyšší súd SR odkazuje na odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu.

Vo vzťahu k námietke obvinenej týkajúcej sa posúdenia jej konania aj za použitia kvalifikačného znaku

„na viacerých osobách" je nutné ešte dodať, že pri trestnom čine podľa § 172 Trestného zákona je čin spáchaný na osobe, ak páchatel' omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor zabezpečil niektorým zo spôsobov uvedených v odseku 1 písm. a) až c) tohto ustanovenia (napríklad doviezol, kúpil, zadovážil alebo predal) od inej osoby alebo inej osobe, na jej vlastné použitie alebo na ďalšiu distribúciu, a ktorá teda nie je poškodeným. Od tohto sa potom odvíja posúdenie znaku „na viacerých osobách" v zmysle § 138 písm. j), § 172 ods. 2 písm. c) Trestného zákona (bližšie rozhodnutie Najvyššieho súdu SR publikované pod číslom 15 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky číslo 2/2015). Z takzvanej skutkovej vety vyššie označeného rozsudku okresného súdu vyplýva, že obvinená neoprávnene manipulovala minimálne s pervitínom (teda psychotropnou látkou) vo vzťahu k minimálne štyrom osobám, teda nepochybne jej konanie bolo potrebné posúdiť aj za použitia kvalifikačného znaku „na viacerých osobách", a to aj keď nešlo o poškodených, pretože postavenie osoby ako poškodeného pri posúdení konania páchatel'a trestného činu aj ako „na viacerých osobách" nie je zákonom požadovaným predpokladom.

Najvyšší súd SR uzatvára, že z postupu orgánov činných v trestnom konaní, ale i súdov nižších stupňov počas celého doterajšieho trestného konania nevyplýva, že by tieto neprejavili rešpekt k právam obvinenej C. G., najmä v súhrne k právu na spravodlivý proces a konanie uskutočňovali účelovo v jej neprospech.

V súvislosti s obvinenou deklarovaným prejavom nespokojnosti s napadnutými rozhodnutiami Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je záruka, že rozhodnutie bude spĺňať očakávania a predstavy obvinenej a to aj v súvislosti s navrhovanou zmenou právnej úpravy tak, ako to sformulovala obvinená v podanom dovolaní. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne (I. ÚS 217/2018 z 25. júna 2018).

Z uvedených dôvodov je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku uplatnené obvinenou, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvinenej C. G. odmietol.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu o dovolaní opravný prostriedok nie je prípustný.